

IT- og forskningsministeren (Birte Weiss):
Jeg vil tilbyde at give Forskningsudvalget en teknisk redegørelse og dermed også en oversigt over, hvordan vores aktuelle vurdering af udviklingen med den digitale signatur er, og derudover vil vi forhåbentlig også komme til at opleve, som jeg sagde lidt tidligere, nogle af de gode eksempler på, at offentlige institutioner nu begynder at sige, at det her vil de godt binde an med. I det her tilfælde, jeg nævnte, var det elever og lærere, i andre tilfælde kan det være ansatte, altså ansatte også i en lidt bredere forstand, og det tror jeg vi kan have gode forventninger til.

Formanden:

Hr. Knud Erik Hansen som ordfører i anden omgang.

Knud Erik Hansen (SF):

Der er jo kort tid til spørgsmål, så jeg vil godt lige bruge et par minutter på at kommentere et par af de ting, ministeren sagde, som jeg var glad for at høre, og som jeg også tror er vigtige.

Vi har ofte diskussion om IT, når vi snakker om at isolere det, fordi man nu snakker på anden måde, og jeg nævnte eksemplet med hjemmehjælpen.

Det er jo mange ting, der bliver ændret og så også betyder, at vi ændrer vaner, og at vi ændrer adfærd på enormt mange områder, men det er klart, når vi snakker om hjemmehjælp, så er det ikke alt. Der var min kommentar, at så kan vi også komme i den grøft, hvor mange faktisk oplever, at bare vi rationaliserer, bare vi laver en ny indkøbsordning, hvor IT kan hjælpe, så er det nok. Hvis vi skal give en service på hjemmehjælpsområdet, er det klart, at så er det ikke det, der er løsningen, så er det mange gange flere ressourcer. Tilsvarende er det jo heller ikke nok, vi snakker om nettet, vi har også brug for at kunne snakke på anden vis.

Jeg vil godt kvittere over for ministeren for bemærkningerne om open source. Jeg havde manglet det i redegørelsen og egentlig ønsket, det stod i redegørelsen, men jeg vil godt kvittere for det, ministeren sagde, og det glæder mig, at der er det engagement bag open source og også den forståelse.

Jeg har tidligere stillet spørgsmål til et andet medlem af regeringen, hvor jeg fik en fornemmelse af, at det var mere et spørgsmål om programmel, men jeg hørte egentlig, at det, ministeren siger, og det er også det helt essentielle i

open source, er, at det er en måde at arbejde med udviklingen af programmel på, og det er i virkeligheden det, der er det fascinerende, og også det, der kan ligge en dynamik i.

Jeg er glad for, at vi er enige om, at det er det, der er perspektivet i det, og så håber jeg på, at vi kan få mere gang i anvendelsen af open source.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 142: Forslag til lov om ændring af forskellige love om selvejende uddannelsesinstitutioner m.v. (Bygningstaxameterreguleringer, anbringelse af likvide midler, oplysningspligt og digital signatur m.m.).

Af undervisningsministeren (Margrethe Vestager).

(Fremsat 10/1 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Ændringer i administrative systemer og en rationel udnyttelse af ny IT-teknologi giver Undervisningsministeriet en bedre indsigt, der vil medføre forenklinger og bedre udnyttelse af ressourcer. Sådan kunne jeg egentlig slutte og dermed ikke kommentere lovforslaget yderligere, men så let slipper man altså ikke.

Lovforslaget vil medføre, at de selvejende uddannelsesinstitutioner får udvidet mulighed for at anbringe likvide midler i andelsbeviser og bankaktier, for at den enkelte institution kan få en bedre forrentning m.v., altså et større økonomisk selvstyre. Samtidig opnås en større frihed til økonomisk at disponere m.v.

Der skal i fremtiden ske en elektronisk indberetning fra de enkelte uddannelsessteder til Undervisningsministeriet. Forslaget medfører en samordning og anvendelse af fælles systemer, hvilket medfører en direkte behandling i ministeriets edb-system, og det bevirker en hurtigere samt betydelig mere effektiv sagsbehandling.

I denne sammenhæng er det også væsentligt at fremhæve, at risikoen for fejl mindskes.

Lovforslaget vil ophæve ministeriets særordninger om takstforbedringer inden for erhvervsskoleområdet. Det har vist sig at være for besværligt at administrere, og i stedet indføres der så en forenkling i bygningstaxameterordningen.

Endvidere åbnes for en sammenlægning af erhvervsskoler med arbejdsmarkedsuddannelsescentre efter en nærmere fastlagt procedure. Det sker selvfølgelig efter en forudgående beslutning i institutionsbestyrelserne og efterfølgende en godkendelse af henholdsvis Undervisningsministeriet og Arbejdsministeriet. Herved opnås der en parallelitet til de muligheder, der allerede er gennemført i bestemmelserne i lov om arbejdsmarkedsuddannelsescentre.

Gennemgående kan man sige, at ovennævnte forslag vil fremtidssikre uddannelserne inden for de berørte områder og vil forenkle hele det administrative arbejde både i det lokale led, på uddannelsesinstitutionerne og i ministeriet. Det er helt i takt med de tiltag, regeringen har foretaget og planlægger inden for IT-området. Det vil medføre forenklinger, hurtigere sagsbehandling og en bedre udnyttelse af ressourcerne. Samtidig vil jeg gerne fremhæve, at Socialdemokratiet ingen intentioner har om at fratage de enkelte uddannelser og de enkelte uddannelsessteder deres særpræg.

Socialdemokratiet kan støtte lovforslaget.

Else Winther Andersen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Knud Enggaard, ikke kan være til stede, skal jeg læse hans ordførertale op.

Dette lovforslag indeholder fem områder. Nr. 1 er bygningstaxameteret, og der må vi nok sige, at det er en forenkling og sikkert et rationelt forslag.

Nr. 2 er ophævelse af særordningerne. Det kan betyde et tab for enkelte institutioner, nemlig dem, der har erhvervet større lokaler ved køb.

Nr. 3. Det er nødvendigt for at bedømme rækkevidden af forslaget at se nogle konkrete forslag og se konkrete eksempler på virkninger af, at det i givet fald kan være nødvendigt at se på en mere moderat overgang.

Nr. 4 er en mere fleksibel anvendelsesmulighed for indberetninger, og det kan her være en naturlig ændring til det bedre.

Nr. 5 vedrører oplysningspligten, som de små frie skoler også skulle have. Ministeren har da klogeligt valgt at undtage dem fra bestemmelserne, og jeg vil ikke lægge skjul på, at det har

Venstre sympati for. Konsekvenserne ville være en klar urimelighed.

Elektroniske signaler hører vel også med i billedet af i dag, ligesom successionsforslaget vel er naturligt.

Venstre er positivt indstillet over for lovforslaget som helhed, men vi vil som nævnt gerne have nogle virkninger belyst under udvalgsarbejdet.

Brian Mikkelsen (KF):

Det fremsatte lovforslag er jo af overvejende teknisk karakter og giver derfor formodentlig ikke anledning til store ideologiske bryderier. Forenklingen af bygningstaxameterordningen på erhvervsskoleområdet virker hensigtsmæssig, og det kan vi selvfølgelig fra konservativ side fuldt ud støtte, så længe besparelserne føres tilbage til erhvervsskoleområdet i form af takstforbedringer. At det så slet ikke er tilstrækkeligt, er en ganske anden sag, som desværre ikke vedrører det fremsatte lovforslag.

At man også ønsker, at indberetningerne fremover skal foregå elektronisk, er en naturlig udvikling i dagens Danmark, og det vil uden tvivl lette det administrative arbejde ikke alene i ministeriet, men også på de enkelte institutioner og skoler.

Når dette er sagt, vil jeg gerne understrege, at vi fra konservativ side er glade for, at ministeren valgte at stryge hjemmelen til fælles administrative systemer i loven om frie grundskoler og frie kostskoler.

Fra konservativ side kan vi tilslutte os hele lovforslaget, men vi vil også benytte lejligheden til at støtte f.eks. organisationerne på daghøjskoleområdet, der i høringssvaret undrer sig over disse gentagne tekniske lapperier. De mange små lapper, som vi også ser i andre ministerier, der hæftes på de enkelte uddannelseslove af tekniske årsager, udgør efterhånden et kludetæppe, der kan virke forvirrende, og som vanskeliggør et egentligt overblik over området.

Samtidig er der flere områder inden for undervisningssektoren, der skriger på radikale ændringer og ikke bare tekniske lapperier. Her kan f.eks. nævnes de danske handelsskoler, som jo også er impliceret i det her forslag. De slås med alvorlige økonomiske problemer alle som en og har gentagne gange udstedt nødråb til undervisningsministeren for øgede bevillinger for at undgå yderligere forringelse af deres uddannelse.

Det er på tide, at man begynder at arbejde med de her store problemer, der i den grad hæmmer det daglige arbejde på de pågældende skoler og som vanskeliggør skolernes egentlige formål, nemlig at give eleverne en uddannelse af høj kvalitet, der kan honorere de krav, som omgivelserne stiller.

Ved behandlingen af disse problemer kan ministeriet så passende tilføje de nødvendige tekniske ændringer, som vi har været igennem i dag.

Men som sagt kan vi støtte alle enkeltdelene og kan derfor støtte hele forslaget.

Aage Frandsen (SF):

SF kan støtte lovforslaget. Det kan vi ud fra, at der for nogle tings vedkommende er tale om helt nødvendige ændringer i forhold til tidligere beslutninger. Det vedrører taxameter for erhvervsskolerne. Andre dele er ændringer, som er naturlige at gennemføre, f.eks. at uddannelsesinstitutionerne, som er selvejende, får en større frihed til at disponere deres økonomiske midler. Det er fornuftigt. Og vi går jo selvfølgelig ud fra, at de disponerer på en fornuftig måde. Under alle omstændigheder er det jo så deres eget ansvar. Og med hensyn til, at man elektronisk skal kunne arbejde hurtigt i forhold til Undervisningsministeriet, ja, så er det efter vores opfattelse selvfølgelig også naturligt.

Man kan jo sige, at man i endnu højere grad kunne have ønsket sig de der forenklinger. Som den konservative ordfører sagde: Man kan vel ikke bebrejde regeringen, at den kommer med de ændringer, der under alle omstændigheder er fornuftige at lave. Og så skal man vel ikke hele tiden vente på, at den laver den store ændring.

Det her er administrative lettelser, som vi hundrede procent kan støtte. Skulle der dukke noget op undervejs, jamen, så har vi udvalgsarbejdet til at tjekke, men vi forventer ikke, at der sker noget, som betyder, at vi ikke kan støtte forslaget.

Aase D. Madsen (DF):

Da Dansk Folkepartis ordfører ikke kan være til stede, skal jeg tillade mig at sige følgende:

Lovforslaget her indeholder jo en række tekniske justeringer, men hovedformålet er egentlig at indføre nogle administrative forenklinger for de selvejende uddannelsesinstitutioner, og dette smitter så videre af på Undervisningsministeriet. Udtrykket »administrative forenklinger« er

såmænd et ganske godt udtryk, som vi i Dansk Folkeparti godt kunne tænke os blev mere generelt i lovgivningsarbejdet.

Samtidig åbner lovforslaget for en mindre udvidelse af de selvejende uddannelsesinstitutioners mulighed for at anbringe nogle af de likvide midler, altså at give institutionerne en mere fleksibel mulighed for at anbringe deres midler.

Man kan se, at bestemmelserne lægger op til, at det skal være meningen, at institutionerne skal kunne anbringe deres midler, således at der åbnes mulighed for at opnå en bedre forrentning og samtidig en større mulighed for at kunne få midlerne frigjort. Og det har vi i Dansk Folkeparti ikke noget imod.

Så er der et element omkring elektronisk indberetning til Undervisningsministeriet, som foreslås samordnet. Og som det fremgår af lovforslaget, er de oplysninger jo nødvendige for, at Undervisningsministeriet kan beregne udbetaling af tilskud, ligesom mulighed med kontrol af anmeldelsen til tilskudsbestemmelserne overholdes.

Man kan ligeledes se af høringssvarene, at de berørte parter ikke har haft de helt store indvendinger. En del af høringssvarerne har i deres høringssvar gjort opmærksom på, at man bør overveje, om tværgående lovgivning af denne her karakter er hensigtsmæssig. Det synes jeg måske nok er en af de ting, vi kunne drøfte under den kommende udvalgsbehandling af lovforslaget, men vi kunne måske også få en mere generel debat omkring problemerne.

Men summa summarum: Dansk Folkeparti mener, at lovforslaget her virker fornuftigt, og vi vil være positive under den kommende udvalgsbehandling. Jeg kan ikke love, at der ikke kan dukke et enkelt spørgsmål op, men overordnet set kan vi støtte forslaget.

Henrik Svane (RV):

Formålet med lovforslaget er at indføre administrative forenklinger for de selvejende institutioner og Undervisningsministeriet. Den intention støtter Det Radikale Venstre selvfølgelig, og det er oplagt at forenkle i de konkrete tilfælde, som lovforslaget omfatter.

Samtidig udvides de selvejende institutioners mulighed for at disponere likvide midler. Det giver en smule mere fleksibilitet for institutionerne og dermed forhåbentlig en mere hensigtsmæssig og effektiv brug af ressourcerne.

Det Radikale Venstre støtter således lovforslaget.

Søren Kolstrup (EL):

Det foreliggende lovforslag vil ændre en række regler for de selvejende uddannelsesinstitutioner. Bygningstaksametret forenkles, og adgangen for skolerne til at anbringe midler i værdipapirer afklares og udvides, og Undervisningsministeriet får flere oplysninger ad elektronisk vej fra skolerne.

Lovforslaget præsenteres under overskriften »Administrative forenklinger«, og hvem kan ikke støtte det?

Men jeg vil godt anføre, at selv om vi kan støtte, at der gives mulighed for skolerne til at anbringe deres likvide midler i værdipapirer, og at det udvides og afklares, så mener vi, at der ligger et principielt problem i, at skoler har en sådan organisationsform, at de tænker i investeringer, i afkast og i renter i stedet for at koncentrere sig om undervisning. Det er absolut en tankegang, en idé, som Enhedslisten ikke ønsker at fremme.

Men vi vil godt understrege, at når der i det her forslag er tale om en administrativ forenkling, så kan vi på den baggrund tilslutte os forslaget.

Tove Videbæk (KRF):

Formålet med det her lovforslag er først og fremmest at indføre administrative forenklinger for de selvejende uddannelsesinstitutioner og Undervisningsministeriet. Jeg skal undlade at kommentere alle enkeltelementer i dette meget omfangsrige og samordnede lovforslag, men koncentrere mig om et par punkter i forbindelse med bestemmelserne om oplysningspligt og hjemmel til undervisningsministeren om anvendelse af elektroniske indberetninger m.m.

Undervisningsministeren ønsker bemyndigelse til at indhente en række oplysninger fra skolerne, og her tænker jeg især på de frie skoler og de frie kostskoler. Den opremsede liste er jo betydelig udvidet i forhold til hidtidig praksis, og det forekommer derfor en smule uklart, hvordan man skal tolke lovbemærkningerne, der præciserer, at der alene er tale om en vis udvidelse af pligten til at afgive statistiske oplysninger. For i de generelle lovbemærkninger omtales øget individuel frihed i uddannelserne og ministeriets behov for at effektivisere tilsynet for at kunne følge bevægelserne på institutionerne.

Ude på friskolerne fornemmer man just ikke, at der i disse år gives øget frihed til skolerne, og skolerne opfatter da også forslaget som en inten-

sivering af det økonomisk-juridiske tilsyn med skolerne. Og det foreslåede omfang svarer til andre skoleområder, hvor ministeriet både har pædagogisk tilsyn og økonomisk-juridisk tilsyn.

Ministeriet ønsker også hjemmel til at kræve elektronisk indberetning, og vi må naturligvis medgive, at elektronisk indberetning er udtryk for en administrativ forenkling, men vi finder det højst uhensigtsmæssigt, når ministeriet alene i en begrænset overgangsperiode vil tage hensyn til små skoler med særlige forhold.

Undervisningsministeriet eller undervisningsministeren har ladet hjemmelen i lov om frie grundskoler og frie kostskoler til at pålægge skolerne at anvende fælles administrative systemer udgå af forslaget. Der vil således være tale om frivillige ordninger på disse to områder, og det mener vi absolut er positivt.

Kristeligt Folkeparti vil da også gå ind i et positivt udvalgsarbejde omkring hele forslaget.

Undervisningsministeren (Margrethe Vestager):

Jeg vil gerne takke for den meget positive modtagelse. Vi håber også, at de institutioner, som forhåbentlig får glæde af, at tingene bliver enklere eller friere at have med at gøre, vil sætte pris på det på samme måde.

Der er rejst nogle ganske få spørgsmål, som jeg tror vi med fordel vil kunne løse i forbindelse med udvalgsarbejdet. I forhold til sidste ordfører, fru Tove Videbæk, vil jeg dog gerne gøre ganske klart, at der ikke hermed er tale om, at ministeriet eller ministeren foreslår indskrænkning i de frie skolers frihedsrettigheder, men derimod at det bliver klarere og enklere at kommunikere i den grad, det er nødvendigt at kommunikere også med de frie skolers sektor i forhold til de oplysninger, vi har brug for, bl.a. for at kunne give dem de midler, som de har brug for for at udøve deres virksomhed.

Hvad angår den konservative ordførers bemærkninger, er det, som det ganske rigtigt blev bemærket, sådan, at omlægningens besparelse føres tilbage til sektoren selv. Hvis der skulle være et alment ønske om at komme tilbage til den bredere uddannelsesøkonomi, tror jeg, vi med meget stor glæde vil se frem til det i forbindelse med den kommende finanslovforhandling.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Uddannelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 48:

Forslag til folketingsbeslutning om indbetaling af bidrag til dækning af udgifter ved ledighed.

Af Ole M. Nielsen (KRF) m.fl.
(Fremsat 21/11 2000).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Ove Hygum):

Som jeg læser Kristeligt Folkepartis beslutningsforslag, er kernen i det, at alle selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere på det ordinære arbejdsmarked skal bidrage til dækning af udgifterne ved ledighed, uanset om de er medlemmer af en a-kasse eller ej. Alle skal indbetale et særligt bidrag, enten i form af et arbejdsløshedsforsikringsbidrag til a-kassen eller et tilsvarende bidrag til staten.

Det fremgår endvidere af forslaget, at de personer, der ikke ønsker at være medlem af en a-kasse, samtidig af staten skal sikres samme rettigheder som a-kasse-medlemmer.

Selv om det er lidt kryptisk formuleret, må det vist tilsammen betyde oprettelse af en statslig a-kasse og obligatorisk arbejdsløshedsforsikring.

Kristeligt Folkeparti har begrundet sit forslag med, at alle på arbejdsmarkedet, også personer med lav ledighedsrisiko, skal være med til at finansiere udgifterne til ledighed, og at de, der ikke har forsikret sig, ikke bør kunne vælte udgifterne til forsørgelse ved ledighed over på staten.

Nu er det jo ikke sådan, at udgifterne til dagpenge m.v. udelukkende betales af a-kasse-medlemmerne. Faktisk finansieres kun cirka en tred-

jedel af udgifterne af arbejdsløshedsforsikringsbidraget, og resten betales via arbejdsmarkedsfondene.

De personer, der har valgt at stå uden for a-kasse-systemet, betaler derfor via skatten en stor del af udgifterne. Ved at fravælge forsikringen sparer de naturligvis i arbejdsløshedsforsikringsbidrag, men til gengæld har de heller ikke ret til nogen forsikringsdækning i form af dagpenge ved ledighed eller efterløn.

Det er i øvrigt min opfattelse, at hvis indbetaling af medlemsbidraget gøres obligatorisk, konverteres det reelt til en skat på lige fod med arbejdsmarkedsbidraget. Indførelse af et obligatorisk bidrag fra alle vil, sådan som forslaget er udformet, rejse en række administrative problemer. Og tiden taget i betragtning skal jeg nøjes med at nævne nogle få eksempler.

For det første: Hvordan finder man frem til de personer, der skal betale bidrag til staten? Hvordan inddriver man restancer? Hvad er konsekvenserne af manglende betaling? Skal man kunne slettes som medlem af en a-kasse ved kontingentrestance, når man efterfølgende vil blive omfattet af den obligatoriske statslige bidragsordning?

Jeg forstår godt, at Kristeligt Folkeparti vil overlade det til regeringen at fremsætte de nødvendige lovforslag og gennemføre de nødvendige regelændringer. Som sagt læser jeg forslaget sådan, at den obligatoriske forsikring skal ske enten ved medlemskab af en eksisterende a-kasse eller ved medlemskab af en statslig a-kasse.

Det kommer næppe som den store overraskelse, at jeg ikke er tilhænger af etablering af en statslig a-kasse. På dette område finder jeg, at opgaven i næsten 100 år er blevet varetaget udmærket i privat regi, og jeg ser ingen grund til at »indlicitere« opgaven eller grund til, at staten skal etablere en konkurrerende virksomhed.

Jeg har i øvrigt adskillige gange her i salen anført en række argumenter imod tværfaglige a-kasser, og disse argumenter gælder naturligvis også, når der er tale om en tværfaglig statslig a-kasse.

Forslagsstillerne har i bemærkningerne til forslaget anført, at de finder, der er en række problemer i dagpengesystemet, der bør rettes op på i forbindelse med gennemførelse af forslaget.

Jeg tror ikke, jeg er alene om at have lidt svært ved umiddelbart at se nogen sammenhæng mellem forslaget og de anførte svagheder i dagpengesystemet. Så vidt jeg kan se, er der tale om ganske almindelige forslag til regelændringer,